

Publicerad i BLT den 26 juni 2008

Specialisering av svenska högskolor

De svenska forskningsresurserna är idag alltför tunt utspridda över landet. För att svensk forskning ska kunna fortsätta att hävda sig i den internationella konkurrensen kommer en ökad specialisering att krävas.

Genom specialisering kan de mindre högskolorna uppnå konkurrenskraftig kvalitet på enskilda forskningsområden, skriver Peter Westher och Maria Tengroth, Sydsvenska Industri- och Handelskammaren.

Många mindre högskolor kommer att behöva överge tanken på att bygga upp ett Lunds universitet i miniatyr, för att i stället fokusera på ett mindre antal forskningsområden där de har faktisk möjlighet att nå internationellt genomslag.

För att skapa en konkurrenskraftig forskningsmiljö inom ett område behöver verksamheten nå upp till en kritisk massa. Annars riskerar vi en marginaliserad forskning och fel använda resurser.

I debatten ställs ofta specialisering i motsats till utbildningspolitikens regional- och socialpolitiska mål. En regional högskola med samma bredd och utbud som de större universiteten betraktas som om en förutsättning för en livskraftig region, samtidigt som ett brett utbud av utbildning över hela landet anses nödvändigt för att öka ungdomars benägenhet – särskilt de från studieovana miljöer – att söka till högskolan.

Detta är argument som inte håller. En regional högskola, särskilt en som inte kan hävda spetskompetens inom ett eller flera områden, ger inte per automatik regional tillväxt.

Därtill riskerar man att göra studenterna en björntjänst genom att låta dem genomgå en utbildning som inte värderas särskilt högt av vare sig arbetsgivare eller omvärld.

Ledorden för de regionala högskolorna bör i stället vara ämnesmässig specialisering och fördjupad samverkan med andra lärosäten.

BTH: s beslut att inte följa med Växjö universitet och Högskolan i Kalmar, när den så kallade Akademi sydost nu utvecklas i riktning mot en ren fusion, kommer att ställa höga krav på BTH att fortsätta utveckla både forskning och utbildning.

Det nyligen beslutade samarbetet med Lunds universitet inom vårdvetenskap och omvårdnad är ett viktigt steg i denna riktning.

Även den tydliga ökningen av antalet sökande till BTH:s teknikutbildningar är en positiv utveckling att bygga vidare på för att ytterligare profilera högskolan.

Professor Dan Brändström, som på regeringens uppdrag utrett högskolornas framtida finansiering, är inne på helt rätt spår när han föreslår att rätten att examinera forskare ska vara knuten till enskilda ämnen, inte

till hela fakulteter, och att kvalitetskriterier i högre grad ska styra högskolornas resurstilldelning. En utveckling mot en starkare koppling mellan resurser och kvalitet skulle innebära ytterligare argument för specialisering.

Genom specialisering kan de mindre högskolorna uppnå konkurrenskraftig kvalitet på enskilda forskningsområden, en kvalitet som i sin tur kommer att krävas för att dra resurser till högskolan. Om Dan Brändströms förslag blir verklighet talar mycket för att det kommer att gynna BTH som på många sätt är en förebild när det gäller specialiseringstanken, men där finansieringssystemet hittills har motverkat en sådan strategi.

Peter Westher
Regionchef

Maria Tengroth
Policy manager

Sydsvenska Industri- och Handelskammaren